

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ГРАМАТИКА ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
форма навчання	денна, заочна
курс	2-й
семестр	III
підготовки	бакалавра

Луцьк 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «ГРАМАТИКА ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики
Каліщук Д. М.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Завідувач кафедри: _____ Біскуб І. П

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 24 год.
		Практичні (семінарські) 20 год. Консультації 6 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 40 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Англійська	

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Зочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 4 год. Самостійна робота 68 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 12 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Англійська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по	Каліщук Діана Миколаївна
----------------------	--------------------------

батькові	
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент кафедри прикладної лінгвістики
Посада	Доцент
Контактна інформація	м.т. (099)3569594;
	diana_kalishchuk@vnu.edu.ua,
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис дисципліни

Анотація курсу. Силабус навчальної дисципліни «Граматики для навчання іноземної мови» призначений для студентів-бакалаврів 2 року денної форми та 2 року заочної форми навчання спеціальності «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» факультету іноземної філології.

Дисципліна є дотичною до курсу «Основна іноземна мова». Упродовж вивчення дисципліни студенти удосконалюють набуті знання та навички з практичної граматики англійської мови, засвоюють новий граматичний матеріал, вивчають систему англійської мови, набувають навичок практичного застосування отриманих знань у різних сферах діяльності.

Пререквізити. Вивчення курсу «Граматики для навчання іноземної мови» передбачає використання контенту таких дотичних дисциплін: **основи прикладної лінгвістики** (сучасні методи лінгвістичних досліджень; знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні), **основної іноземної мови** (володіння усіма видами мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, аудіювання, письмо – на рівні B2; обізнаність зі словниковим складом англійської мови).

До **постреквізитів** (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення курсу граматики для навчання іноземної мови) належать «**Основна іноземна мова – IV-VIII семестри**», «**Теоретичний курс основної іноземної мови**» тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Граматики для навчання іноземної мови» є оволодіння граматичною будовою англійської мови; використання граматичних структур у мовленнєвій діяльності; здатність пояснити особливості граматичної будови мови, її форми та структури, що є складовою частиною мовної компетенції; та навчити правильному користуванню граматичними структурами у процесі вивчення іноземної мови та мовленнєвій діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Граматики для навчання іноземної мови» є навчання основам морфології та синтаксису (частини мови – іменник, прикметник, прислівник, дієслово, числівник, займенник – та їх граматичні категорії; типи речень, члени речення); вживання видо-часових форм дієслова, розрізнення та правильне використання частин мови, побудова речень відповідно до

правил граматики англійської мови; використання отриманих знань при вирішенні професійних завдань та у повсякденному житті.

Опанувавши курс «ГраMATика для навчання іноземної мови», студенти будуть обізнані та вмітимуть оперувати: основними категоріями іменника, займенника, числівника; основними категоріями прикметника / прислівника; часо-видовими формами дієслова в активному та пасивному станах відповідно до мети висловлювання; семантичними, морфологічними та функціональними характеристиками модальних дієслів, розуміти та розрізняти тонкощі значень модальних дієслів; системою способів англійської мови та виражати своє ставлення до змісту висловлювань, використовуючи відповідні форми умовного способу; безособовими формами дієслова та їх конструкціями, принципами синтаксичної організації англійської мови.

Результати навчання (компетентності).

Опанувавши курс «ГраMATика для навчання іноземної мови», студенти набудуть таких компетентностей:

1. Інтегральної компетентності (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов) **(ІК)**.
2. Загальних компетентностей:
  - Здатність бути критичним і самокритичним **(ЗК 4)**.
  - Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями **(ЗК 5)**.
  - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел **(ЗК 6)**.
  - Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми **(ЗК 7)**.
  - Здатність працювати в команді та автономно **(ЗК 8)**.
  - Здатність спілкуватися іноземною мовою **(ЗК 9)**.
  - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу **(ЗК 10)**.
  - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях **(ЗК 11)**.
  - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій **(ЗК 12)**.
  - Здатність проведення досліджень на належному рівні **(ЗК 13)**.
3. Фахових компетентностей:
  - Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ **(ФК 1)**.
  - Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні **(ФК 2)**.
  - Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и) **(ФК 3)**.
  - Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя **(ФК 6)**.
  - Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань **(ФК 8)**.
  - Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів іноземною (іноземними) мовами **(ФК 9)**.

Очікувані програмні результати навчання. Опанувавши курс «ГраMATика для навчання іноземної мови», студенти зможуть:

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПРН 1).
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН 2).
- Організувати процес свого навчання й самоосвіти (ПРН 3).
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності (ПРН 6).
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПРН 7).
- Знати й розуміти систему мови, історію мови, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності (ПРН 8).
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПРН 10).
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПРН 12).
- Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН 14).
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПРН 16).
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПРН 17).
- Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології (ПРН 19).

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Parts of Speech. The Noun. The Adjective / Adverb. The Pronoun.							
Тема 1. The Noun. Grammatical categories of the Noun. The Article.	14	4	4		5	1	ДС + ДБ + РК /5
Тема 2. The Adjective. Grammatical categories of the Adjective. The Adverb. Grammatical categories of the Adverb.	12	4	2		5	1	ДС + ДБ + РК /5

Тема 3. The Pronoun. Grammatical categories of the Pronoun.	9	2	2		5		ДС + ДБ + РК /5
Разом за модулем 1	35	10	8		15	2	15
Змістовий модуль 2. The Verb. Grammatical Categories of the Verb.							
Тема 4. The Verb. Grammatical Categories of the Verb. Tenses in the Active / Passive Voice.	14	4	4		5	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 5. The Non-Finite Forms of the Verb. The Infinitive, the Gerund, the Participle.	12	4	2		5	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Modal Verbs.	9	2	2		5		ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	35	10	8		15	2	15
Змістовий модуль 3. Syntax. The Sentence.							
Тема 7. Types of Sentences. The Simple Sentence. Principal Members of the Sentence.	10	2	2		5	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. The Compound Sentence. The Complex Sentence.	10	2	2		5	1	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 3	20	4	4		10	2	10
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 20
Модульна контрольна робота 2							Т / 20
Модульна контрольна робота 3							Т / 20
Усього	90	24	20		40	6	

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Parts of Speech. The Noun. The Adjective / Adverb. The Pronoun.							
Тема 1. The Noun. Grammatical categories of the Noun. The Article. The Pronoun. Grammatical categories of the Pronoun.	16	1	1		12	2	ДС + ДБ + РК /8
Тема 2. The Adjective. Grammatical categories of the Adjective. The Adverb. Grammatical categories of the	16	1	1		12	2	ДС + ДБ + РК /7

Adverb.							
Разом за модулем 1	32	2	2		24	4	15
Змістовий модуль 2. The Verb. Grammatical Categories of the Verb.							
Тема 3. The Verb. Grammatical Categories of the Verb. Tenses in the Active / Passive Voice. Modal Verbs.	16	1	1		12	2	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 4. The Non-Finite Forms of the Verb. The Infinitive, the Gerund, the Participle.	16	1	1		12	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	32	2	2		24	4	15
Змістовий модуль 3. Syntax. The Sentence.							
Тема 5. Types of Sentences. The Simple Sentence. Principal Members of the Sentence.	13	1			10	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. The Compound Sentence. The Complex Sentence.	13	1			10	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 3	26	2			20	4	10
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 20
Модульна контрольна робота 2							Т / 20
Модульна контрольна робота 3							Т / 20
Усього	90	6	4		68	12	

Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	
Тема 1. The Noun. Grammatical categories of the Noun. The Article.	5	8	Gender of the Noun. The Category of case. Compound Nouns. The Numeral.

Тема 2. The Adjective. Grammatical categories of the Adjective. The Adverb. Grammatical categories of the Adverb.	5	12	Order of adjectives. Gradable / Non-gradable adjectives. Substantivized adjectives. Order of Adverbs. Adjectives and Adverbs with the same form. Particles.
Тема 3 The Pronoun. Grammatical categories of the Pronoun.	5	4	Quantifiers. Relative Pronouns. Interrogative adjectives and pronouns. Prepositions.
Тема 4. The Verb. Grammatical Categories of the Verb. Tenses in the Active / Passive Voice.	5	8	Transitive / intransitive verbs. Question tags. The category of Mood. Conditional sentences.
Тема 5. The Non-Finite Forms of the Verb. The Infinitive, the Gerund, the Participle.	5	12	Tense forms of the Infinitive. The verbs followed by the infinitive or –ing forms with differences in meaning. Infinitive and gerund constructions.
Тема 6. Modal Verbs.	5	4	Auxiliaries and modals. Modal verbs followed by perfect infinitives.
Тема 7. Types of Sentences. The Simple Sentence. Principal Members of the Sentence.	5	10	Elliptical sentences. Cleft sentences. <i>It</i> as a subject. Secondary members of the sentence. Inversion.
Тема 8. The Compound Sentence. The Complex Sentence.	5	10	Types of connection between coordinate clauses. Types of subordinate clauses. Degrees of subordination. The Complex Sentence.
Разом:	40	68	

IV. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання. При вивченні навчальної дисципліни «Грамматика для навчання іноземної мови» студент виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до семінарських занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану семінарських занять, доповнення та коментарі відповідей інших студентів, підготовку презентацій, виконання практичних завдань).

Поточним контролем передбачені відповіді на семінарських заняттях, що має на меті перевірку рівня знань, присутність на лекціях, наявність конспекту та виконання

науково-дослідних пошукових (самостійних) завдань. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за три змістових модулі (ЗМ), становить 40.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному (семінарському) занятті студент може підготувати коротку доповідь чи презентацію на вибрані питання із семінарського заняття, виконати практичні завдання із заданої теми.

Якщо студент хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір), або написання реферату.

Студенти, які є учасниками відповідних проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками тематичних студентських олімпіад, мають право отримати додатково 5 балів до поточного оцінювання за семестр.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів.

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності.

Під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися навчальної етики та академічної доброчесності. Учасники процесу навчання повинні дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу, а також толерантно ставитися до інших. З метою забезпечення довіри до результатів навчання суворо забороняється списувати під час контрольних робіт, тестів чи екзамену. Всі виконані студентом письмові роботи за наявності сумнівів в академічній доброчесності можуть бути перевірені за допомогою систем антиплагіату.

Дотримання академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»):
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
  - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
  - відрахування з університету;
  - позбавлення академічної стипендії;
  - позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студент допускається до складання заліку за умови вчасного виконання усіх видів завдань, передбачених силабусом навчальної дисципліни, в терміни, передбачені силабусом. У випадку незадовільної підсумкової оцінки студент має можливість повторного складання усного заліку викладачу відповідно до переліку запропонованих питань в терміни, визначені розкладом залікової сесії.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється лектором і може проводитись лише один раз згідно із розкладом проведення лекційних занять. Відсутність студента на модульному тесті оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою прикладної лінгвістики. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за модульну контрольну роботу в межах змістового модуля, становить 20. Максимальна кількість балів за модульний контроль після написання трьох модульних контрольних робіт дорівнює 60.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки студент має можливість повторного складання усного заліку викладачу відповідно до переліку запропонованих питань.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно

60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Каліщук Д. М., Новак В. Р. Методичні рекомендації з основної іноземної мови: практична граматики (Безособові форми дієслова). Луцьк : П. «Зоря-Плюс», 2018. 88 с.
2. Гороть Є. І. Практична морфологія англійського дієслова. Луцьк, 1998. 331 с.
3. Гороть Є. І., Василенко О. В. та ін. Практична граматики англійської мови. Морфологія. Луцьк, 2007. 515 с.
4. Гороть Є. І. , Василенко О. В. та ін. Синтаксис простого речення. Луцьк, 2006. 192 с.
5. Azar В. Understanding and Using Grammar. NY: Pearson Education, 1999. 437 p.
6. Dooley J., Evans V. Grammarway 3. Liberty House, Newbury, Berkshire: Express Publishing, 1999. 272 p.
7. Dooley J., Evans V. Grammarway 4. Liberty House, Newbury, Berkshire: Express Publishing, 1999. 224 p.
8. Evans V. English Grammar Book. Round-Up 6. Harlow: Pearson Education Limited, 2006. 268 p.
9. Evans V., Dooley J. New Round-Up 6. Harlow: Pearson Education Limited, 2011. 256 p.
10. Foley M., Hall D. Advanced Learner's Grammar. Harlow: Pearson Education Ltd, 2008. 384 p.
11. Side R., Wellman G. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency. Harlow: Longman, 2000. 256 p.
12. Thompson A. J., Martinet A. V. a Practical English Grammar. Oxford University Press, 1986. 332 p.

Додатковий перелік:

1. Каушанская В. Л. Грамматика английского языка (ч. 1,2). Киев, 1997. 214 с.
2. Каушанская В. Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка (ч. 1,2). Киев, 2006. 230 с.
3. Murphy R. English Grammar in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 384 p.
4. Prodromou L. Grammar and Vocabulary for First Certificate. Harlow: Pearson Education Ltd, 319 p.
5. Swan M., Walter C. How English Works. Oxford University Press, 2000. 358 p.
13. Vince M. English Language Practice. Macmillan, 2003. 336 p.